

Velký plán Merkelové s Macronem. A velké peníze pro Itálii s Francií. Kdo to zaplatí?

- CZ24 News | 22. května 2020

EU: Německá kancléřka Angela Merkelová a francouzský prezident Emmanuel Macron vymysleli plán, jak pomoci evropským ekonomikům zasaženým koronavirem. Server německého listu Die Welt upozorňuje, že bude-li tento plán uveden v život, z Itálie a Francie se stanou čistí příjemci pomoci. Ty země EU, které byly dlouho považovány za jedny z nejbohatších, tak budou dostávat pomoc od těch nejchudších.

„Vypustili bombu.“ Těmito slovy okomentoval Die Welt plán Německa a Francie na obnovu ekonomik členských států EU. Bomba to prý byla už proto, že nikdo nečekal, že by se Německo a Francie shodly na plánu pomoci tak rychle. Bomba je to však ještě z jednoho důvodu. Bude-li plán schválen, tak půjde o dosud nevídané finanční transfery.

Plán počítá s tím, že si peníze na boj s koronavirovou krizí půjčí EU jako celek a každá země bude odpovídat za tu část dluhu, která odpovídá výši příspěvku státu do rozpočtu EU. Jestliže Německo v roce 2018 financovalo celých 20 procent rozpočtu EU, z předpokládaných 500 miliard eur, které by si EU půjčila, by Německo ručilo asi za pětinu, tedy za 100 miliard.

Dluh by neměly splácet členské státy, ale EU jako celek z rozpočtů poskládaných po roce 2028. Peníze EU však nejsou ničím jiným než penězi, které poskytují daňoví poplatníci členských zemí. Největšími plátcí jsou Němci, takže dluh v konečném důsledku zaplatí členské státy.

Merkelová a Macron sice zdůrazňují, že by šlo jen o přechodný model určený jen na boj s koronavirovou krizí, ale Die Welt připomíná, že prozatím takřka všechny dočasné ekonomické nástroje EU se dříve či později staly pevnou součástí arzenálu EU na řešení různých problémů.

Peníze by EU poskytovala jako dotační pomoc, takže by se nezvyšovalo zadlužení členských zemí. Takovýto model je atraktivní zejména pro Itálii či Francii, země poměrně významně zadlužené.

„Na rozdíl od regionálních dotačních programů by peníze nesměřovaly od nejbohatších států k těm chudším, ale od zemí méně postižených koronavirem k zemím více postiženým koronavirovou pandemií,“ napsal Die Welt.

Jinými slovy, země jako Česko, Slovensko, Polsko či Rakousko a Švédsko by platily pomoc Francii, Itálii či Španělsku.

Die Welt označuje tento plán za problematický, protože už dopředu počítá s tím, že především ve východní části EU vzbudí vlnu nevole.

Jednotlivé členské státy si ale nebudou moct peníze vydat na cokoli, na co si vzpomenou. EU určí, zda je bude možné investovat do vzdělání, do výzkumu a tak podobně. Vše podle rozpočtových pravidel EU. Merkelová s Macronem počítají s tím, že by většina peněz směřovala do digitální oblasti a na programy boje proti globálnímu oteplování. Peníze by tedy mohly jít na budování 5G sítí a do výstavby dobýjecích stanic pro elektromobily.

Die Welt však nakonec také zdůrazňuje, že bez dohody celé sedmadvacítky nebude plán schválen a dá se očekávat, že rozpočtově konzervativní země jako Rakousko budou trvat na tom, aby Francie, Itálie či Španělsko obdržely peníze jako půjčku, kterou budou muset splatit.